

1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS HELYZETE

Az elkövetkező kormányzati ciklus meghatározó költségvetés-politika prioritása továbbra is az államadósság és a GDP-arányos költségvetési hiány csökkentése, az egyensúlyos költségvetés megközelítése mellett a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés fenntartása.

A pénzügyi stabilitás fenntartása mellett a kormány – a demográfiai intézkedéseket, valamint a versenyképesség erősítését és a termelékenység javítását előtérbe helyezve – továbbra is elkötelezett a családok támogatásának kiterjesztése, a munkaalapú gazdaság erősítése, hazánk innovációs képességének fejlesztése, a nemzetpolitikai célok megvalósítása, valamint Magyarország külső és belső biztonságának garantálása mellett.

Ezen célkitűzések szem előtt tartásával a költségvetési kitekintés az uniós módszertan szerinti hiány tekintetében 2021. évre 0,7%-os, 2022-re 0,4%-os GDP arányos hiánnyal számol, 2023-ra pedig kiegyensúlyozott, hiány nélküli államháztartással.

1.1. KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOK ALAKULÁSA

A 2021-2023-es évekre vonatkozó költségvetési kitekintés a törvénytervezetet megalapozó makrogazdasági pályára épül.

A számítások figyelembe veszik a 2019-től elindult családvédelmi akcióterv, a gazdaságvédelmi akcióterv és a versenyképességi program hatását, ugyanakkor az ún. „változatlan költségvetési politika” forgatókönyvet feltételezik ott, ahol nincs a hatályos szabályozástól eltérő országgyűlési vagy kormányzati döntés.

Az **általános forgalmi adónál** a kitekintés figyelembe veszi a kereskedelmi szálláshely szolgáltatás ÁFA szintjének 5%-ra csökkentését.

A **személyi jövedelemadó** – technikai feltevésként – a teljes időhorizonton 15%. A számítások tartalmazzák a friss házások adókedvezményét, a gyermekek után igénybe vehető kedvezményeket, a legalább négy gyermeket nevelő anyák szja mentességét, illetve a nyugdíjas munkavállalók járulék és szociális hozzájárulási adó mentességét is.

A lakástámogatási kiadások emelkednek a **családi otthonteremtési kedvezmény** kibővülése, részben a falusi CSOK és az 5 millió forintig igénybe vehető áfa-visszatérítési támogatás felfutása miatt, azonban ezt idővel ellentételezi az egyéb, kifutó lakástámogatások csökkenése.

A **nyugdíj** kiadások és a **jövedelempótló ellátások** megőrzik reálértéküket, az inflációt követő mértékben emelkednek, valamint a nyugdíjasok részesülhetnek a gyors gazdasági növekedés eredményéből a nyugdíjprémium révén, mivel a versenyképességi programnak is köszönhetően 2023-ig fenntartható a 4% körüli növekedési ütem.

Folytatódnak a Kormány által meghirdetett, **hazai forrásból finanszírozott beruházások**, így különösen a paksi atomerőmű beruházásának kivitelezése, a Liget Budapest-projekt, a kiemelt közútépítések, a Budapest-Belgrád vasút, az Egészséges Budapest Program, a bölcsődefejlesztés középtávú programja, valamint a Modern Városok Program és a Magyar Falu Program beruházásai.

A **Honvédelmi Minisztérium** költségvetése a GDP arányos finanszírozásra vonatkozó szabályok szerint nő.

A **tömeges bevándorlás kezeléséhez szükséges** források 2020 után is biztosítottak lesznek.

Az **állami vagyonhoz** kapcsolódóan a tervek 2020-tól nem tartalmaznak egyszeri bevételeket, valamint jelentősebb üzleti tranzakciókat. A kiadások között viszont megjelenik a Beruházási Ügynökség miatti többlet.

Az **adósságszolgálati kiadásoknál** az évről-évre kisebb deficit hatása csak késleltetve jelentkezik, a nettó kamatkiadás az időszak elején a kismértékben emelkedő rövid és hosszú hozamok, valamint az emelkedő lakossági állomány magasabb kamata miatt nő. A nettó pénzforgalmi kamatkiadás ugyanakkor a GDP arányában fokozatosan, a 2020. évi 2,1%-os szintről 2023-ra 1,8%-ra csökken.

A számítások tartalmazzák az **Adócsökkentési és Fejlesztési Alapot**, amely az adó- és járulékkerhek mérséklését célzó kormányzati intézkedések és fejlesztési célok forrásául szolgálhat.

Az **önkormányzati egyenleg** az uniós források felhasználása révén várhatóan romlik 2021-től a 2020. évhez képest.

1.2. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ELŐREJELZÉSÉVEL VALÓ ÖSSZEHASONLÍTÁS

Az Európai Bizottság 2019-es tavaszi előrejelzésében 2020-ra 1,6%-os európai uniós módszertan szerinti hiánnyal számol, míg a költségvetési törvényjavaslat 1,0%-os hiánycélt tűzött ki. A magasabb hiányprognózisban döntően azt játszik szerepet, hogy a Bizottság alacsonyabb, 2,8%-os növekedési ütemet vár, mint a költségvetési törvénytervezet, amely 4% körüli növekedéssel számol.

Az eltérés magyarázatában figyelembe kell venni, hogy az Európai Bizottság előrejelzésének lezárásáig nem volt ismert a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat. A Bizottság a tőkekiadások további dinamikus emelkedésével számol, a költségvetési tervezet viszont, bár ezen kiadások szintje továbbra is magas, ilyen növekedést nem tartalmaz.

A GDP-hez viszonyított, uniós módszertan szerinti adósság a Bizottság szerint 2020-ra 67,7% lehet, míg 2019-es Konvergencia program prognózisa szerint 66,7%. Az eltérést döntően az magyarázza, hogy a Bizottság jóval alacsonyabb növekedési prognózissal számol, ami rontja az adósságcsökkenési ütemet.